

7 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

7.1 EURÓPSKE ZÁLEŽITOSTI

EURÓPSKA ÚNIA

Hlavným podujatím v agende EÚ z pohľadu NBS v prvom polroku 2018 bolo aprílové neformálne zasadnutie Rady ECOFIN v Sofii, na ktorom sa zúčastnili guvernér Jozef Makúch a viceguvernér Ľudovít Ódor. Hlavnými témami rokovaní boli otázky spojené s konvergenciou vo vnútri a mimo eurozóny a zníženie fragmentácie únie kapitálových trhov.

V septembri sa guvernér NBS Jozef Makúch spolu s výkonným riaditeľom útvaru dohľadu nad finančným trhom Vladimírom Dvořáčkovičom zúčastnili na neformálnom zasadnutí Rady ECOFIN vo Viedni. Diskutovalo sa najmä o vplyve zvyšujúcich sa úrokových sadzieb na finančnú stabilitu. Guvernéri centrálnych bánk a ministri financií sa venovali aj rizikám a ekonomickému potenciálu kryptoaktív.

7.2 SPOLUPRÁCA NBS S MEDZINÁRODNÝMI INŠTITÚCIAMI

MEDZINÁRODNÝ MENOVÝ FOND (MMF) A SVETOVÁ BANKA (SB)

K najvýznamnejšími udalosťami brettonwoodských inštitúcií patrili v roku 2018 jarné a výročné zasadnutia MMF a SB, jarné vo Washingtone a výročné na Bali. Súčasťou jarných zasadnutí v apríli boli prezentácie aktuálnych vydaní publikácií multilaterálneho dohľadu MMF – Svetový ekonomický výhľad (WEO) a Správa o globálnej finančnej stabilite (GFSR). Delegáti rokovali aj o možnosti rozšírenia použitia SDR a o zmenách pri Financial Sector Assessment Program (FSAP).

Počas výročných zasadnutí MMF a SB v októbri Rada guvernérov MMF za účasti zástupcov NBS prerokovala okrem jesenného vydania WEO a GFSR aj výročnú správu a finančné výkazy MMF. Delegáti sa oboznámili s treťou správou o aktuálnom stave procesu 15. revízie členských kvót MMF a rokovali o témach racionalizácie chodu

MMF a revízie systému odmeňovania zamestnancov MMF. Diskutovali aj o príležitostiach a výzvach, ktoré prináša prienik technologických inovácií a finančných služieb (Fintech).

V máji sa uskutočnila návšteva expertov MMF v NBS v rámci konzultácií podľa čl. IV. Dohody o MMF. Expertný tím MMF diskutoval so zástupcami NBS o otázkach makroekonomického vývoja a výhľadu SR, vývoja platobnej bilancie a stavu finančného sektora v SR a aktuálnej situácii v oblasti makroprudenciálnej politiky. Experti MMF potvrdili, že bankový sektor SR je zdravý a opatrenia prijaté NBS v oblasti makroprudenciálnej politiky sú správne zamerané na spomalenie vysokého rastu úverov a vytvárajú priestor na tvorbu potrebných vankúšov.

ORGANIZÁCIA PRE HOSPODÁRSKU SPOLUPRÁCU A ROZVOJ (OECD)

V októbri 2018 sa uskutočnila tzv. politická misia OECD na Slovensku, v rámci ktorej viceguvernér NBS Ľudovít Ódor a ďalší predstavitelia NBS prijali expertný tím OECD. Počas stretnutia zástupcovia Národnej banky Slovenska prezentovali aktuálne makroekonomické ukazovatele a stav finančného trhu SR.

Zástupcovia NBS sa pravidelne zúčastňovali na zasadnutiach výborov a pracovných skupín OECD a na zasadnutí Koordinačného výboru pre pôsobenie SR v OECD na Ministerstve zahraničných vecí a európskych záležitostí SR a Národného kontaktného miesta pre Smernice OECD pre nadnárodné spoločnosti na MH SR.

EURÓPSKA BANKA PRE OBNOVU A ROZVOJ (EBRD)

Riaditeľ odboru kancelárie guvernéra Vladimír Martvoň reprezentoval NBS na 27. výročnom zasadnutí Rady guvernérov EBRD v máji 2018. Ústrednou témou zasadnutia bola Nová energia pre ekonomiku (*Energising Economies*).

BANKA PRE MEDZINÁRODNÉ ZÚČTOVANIE (BIS)

Na 88. výročnom valnom zhromaždení BIS v júni 2018 v Bazileji predstavili výsledky výročnej hospodárskej správy BIS a schválili výročnú správu

BIS, ako aj výsledky finančného hospodárenia za obdobie rokov 2017 – 2018. NBS na výročnom valnom zhromaždení zastupovali guvernér Jozef Makúch a viceguvernér Ľudovít Ódor. Prítomní guvernéri a zástupcovia centrálnych bánk diskutovali aj o vplyve globálnej finančnej krízy na úvery.

Výročnému valnému zhromaždeniu predchádzala 17. výročná konferencia BIS s hlavnou témou *Ten Years after the Great Financial Crises: What Has Changed?*, ktorá sa venovala vplyvu globálnej finančnej krízy na medzinárodnú bankovú scénu. NBS na konferencii zastupovali guvernér Jozef Makúch a viceguvernér Ľudovít Ódor.

Guvernér Jozef Makúch reprezentoval NBS aj na pravidelných zasadnutiach guvernérov BIS. Diskutovalo sa na nich o aktuálnych témach v sektore centrálného bankovníctva, vrátane budúcnosti používania identifikátora právnickej osoby (*Legal Entity Identifier*), rizík vyplývajúcich z falšovania bankoviek, využívania umelej inteligencie vo finančných službách, rizík plynúcich z cyklov na trhu nehnuteľností a aktuálnych zmien v bazilejských pravidlách Basel III.

7.3 MEDZINÁRODNÁ ČINNOSŤ NBS V OBLASTI DOHĽADU

EURÓPSKY VÝBOR PRE SYSTÉMOVÉ RIZIKÁ (ESRB)

Počas roka 2018 sa uskutočnili štyri rokovania Generálnej rady ESRB, ktorej členmi za NBS sú guvernér NBS Jozef Makúch a výkonný riaditeľ UDF Vladimír Dvořáček.

Generálna rada ESRB na každom zasadnutí hodnotila riziká pre stabilitu finančného systému EÚ, ktoré ostali zvýšené počas celého roka 2018 v dôsledku významných politických neistôt vo svete aj v rámci EÚ. Medzi ďalšie prediskutované oblasti patrili napr. nepriaznivý scenár pre stresové testovanie poisťného sektora v EÚ v roku 2018, ktoré vykonáva EIOPA, makroprudenciálne prístupy na zabránenie vzniku systémovo významných problémov so zlyhanými úvermi, monitorovanie vývoja na trhoch s derivátmi v EÚ, riziká pre finančnú stabilitu, ktoré by mohli vyplynúť z kybernetických incidentov, ako aj kľúčové aspekty spoločného rámca na hodnotenie nastavenia alebo pozície makroprudenciálnej politiky.

V roku 2018 Generálna rada ESRB prerokovala a následne zverejnila niekoľko kľúčových dokumentov, napr. Prehľad makroprudenciálnej politiky v EÚ v roku 2017, ktorý uvádza prijaté opatrenia členských štátov týkajúce sa makroprudenciálnej politiky, Tretí monitor pre tieňové bankovníctvo v EÚ, ktorého hlavným cieľom je identifikovať možné riziká pre finančnú stabilitu a Správu o rizikách a slabých miestach sektora komerčných nehnuteľností, ktorej cieľom je hodnotenie trendov a rizík plynúcich z trhu komerčných nehnuteľností, z pohľadu cezhraničného porovnania v rámci krajín EÚ ako aj z pohľadu špecifík v jednotlivých krajinách.

Generálna rada ESRB tiež zvažila potrebu vytvorenia širšieho súboru makroprudenciálnych nástrojov pre poistenie. Po zavedení regulačného režimu Solventnosť II vznikli viaceré otázky k vzťahu Solventnosti II a makroprudenciálnej politiky. Preto ESRB aj EIOPA vytvorili pracovné skupiny, ktoré mali preskúmať systémové riziko v poisťovníctve, dostupné makroprudenciálne nástroje v Solventnosti II a navrhnúť prípadné nové nástroje do budúcej revízie Solventnosti II. Správa k danej problematike bola zverejnená v novembri 2018.

EURÓPSKY ORGÁN PRE BANKOVNÍCTVO (EBA)

NBS ako člen EBA naďalej zabezpečovala plnenie jednotlivých úloh vyplývajúcich z rozhodnutí Rady EBA. V EBA NBS zastupuje výkonný riaditeľ UDF Vladimír Dvořáček a generálna riaditeľka odboru dohľadu nad bankovníctvom a platobnými službami Tatiana Dubinová. Do činnosti výborov a pracovných skupín EBA sa dlhodobo zapája UDF. Predkladá pripomienky k dokumentom týkajúcim sa regulácie a fungovania finančného trhu v oblasti bankovníctva, ochrany spotrebiteľa a v oblasti AML (príprava spoločných usmernení a stanovísk vyplývajúcich z ustanovení smernice AML), ktoré vypracoval EBA.

V roku 2018 pokračovala spolupráca NBS s EBA pri tvorbe technických a regulačných predpisov (ITS a RTS) vyplývajúcich z ustanovení platnej európskej legislatívy – nariadenia CRR a smernice CRD IV a súvisiacich predpisov na európskej úrovni. ITS (vykonávací technický predpis) a RTS (regulačný technický predpis) sú zamerané na riešenie nových požiadaviek voči zdokonalenej

sústave dohľadu nad bankami a obchodníkmi s cennými papiermi, aj na implementáciu niektorých špecifických článkov nariadenia CRR a smernice CRD IV.

NBS spolupracovala s EBA na všetkých kompetenčných úrovniach od pracovných skupín až po najvyššie schvalovacie stupne.

EURÓPSKY ORGÁN PRE POISTOVNÍCTVO A DÔCHODKOVÉ POISTENIE ZAMESTNANCOV (EIOPA)

EIOPA počas roka 2018 pokračoval v stanovených cieľoch, ktorými sú zlepšovanie ochrany spotrebiteľov, zabezpečenie účinnej a konzistentnej regulácie, spolupráce medzi jednotlivými krajinami prostredníctvom ich dohľadacích orgánov a najmä prechod od regulácie k výkonu harmonizovaného dohľadu. V EIOPA NBS zastupuje výkonná riaditeľka úseku regulácie a ochrany finančných spotrebiteľov Júlia Čillíková a na činnosti sa dlhodobo aktívne podieľajú aj zástupcovia UDF formou účasti na práci v jednotlivých pracovných skupinách.

Poverení zamestnanci NBS sa aktívne zúčastňovali v jednotlivých stálych výboroch a pracovných skupinách EIOPA v oblasti poisťovníctva, aj v oblasti zamestnaneckých dôchodkov, predovšetkým v záujme koordinácie činností, zabezpečenia jednotného postupu a spoločnej stratégie vo vyššie uvedených finančných oblastiach, ako aj na výmene informácií a skúseností medzi príslušnými zástupcami jednotlivých členov EIOPA v pracovných skupinách.

EURÓPSKY ORGÁN PRE CENNÉ PAPIERE A TRHY (ESMA)

NBS sa prostredníctvom svojich zástupcov dlhodobo aktívne podieľa na činnosti ESMA. V ESMA NBS zastupuje výkonný riaditeľ UDF Vladimír Dvořáček a na činnosti sa dlhodobo aktívne podieľajú aj zástupcovia UDF zúčastňujúci sa na práci v jednotlivých pracovných skupinách. Úlohou tohto orgánu je okrem iného prispievať k zlepšeniu fungovania vnútorného trhu vrátane riadnej, účinnej a konzistentnej úrovne regulácie a dohľadu, zaisteniu integrity, transparentnosti, účinnosti a riadneho fungo-

vania finančných trhov a k zvyšovaniu ochrany spotrebiteľov na kapitálovom trhu. Poverení zamestnanci NBS aktívne pracovali v jednotlivých stálych výboroch a pracovných skupinách ESMA. Na koordináciu činností a zabezpečenia jednotného postupu a spoločnej stratégie v dôležitých oblastiach záujmu, vychádzajúc z konkrétnych podmienok finančného trhu a výmeny informácií medzi príslušnými zástupcami NBS v jednotlivých pracovných skupinách ESMA, UDF aj v roku 2018 organizoval pravidelné koordináčne stretnutia zástupcov NBS v orgánoch a pracovných skupinách ESMA.

ESMA v roku 2018 pokračoval v napĺňaní dokumentu ESMA Strategic Orientation 2016 – 2020, ktorého hlavným cieľom je konvergencia dohľadov v rámci EÚ. Okrem toho sa ESMA intenzívne venoval otázkam spojeným s brexitom s cieľom minimalizovať vplyv na európsky kapitálový trh.

7.4 ZAHRANIČNÁ TECHNICKÁ POMOC

Tradičnými prijímateľmi bilaterálnej technickej pomoci NBS boli v roku 2018 centrálné banky Bieloruska a Ukrajiny. Pre zástupcov Národnej banky Bieloruska (NBB) zorganizovali experti NBS seminár k téme hlavných princípov účtovania v centrálnych bankách v súlade so štandardmi používanými v európskych centrálnych bankách. Experti NBS sa zúčastnili v NBB na troch seminároch v oblasti vedenia účtovníctva, platobných a bezpečnostných systémov. Pre zástupcov Národnej banky Ukrajiny (NBU) zorganizovala NBS štyri semináre v oblasti komunikácie, finančnej stability, ľudských zdrojov a investovania do investičných kovov. V roku 2018 NBS poskytla zahraničnú technickú pomoc formou školenia o systéme riadenia budovy NBS centrálnej banke Macedónska.

Experti NBS z odboru ochrany finančných spotrebiteľov sa v rámci projektu financovaného zo zdrojov EÚ zapojili do technickej spolupráce s Národnou bankou Srbska.